

Akreditacijos paraiškų kokybės vertinimo gairės ekspertams

Čia pateikiami pagrindiniai principai, kurių turi laikytis ekspertai, atliekantys paraiškų kokybės vertinimą.

3.1. Bendrieji principai

Tolesnės gairės papildo bendrą vertinimo sistemą, pateiktą ekspertams skirtame 2020 m. „Erasmus+“ programos paraiškų vertinimo vadove. Pagrindiniai minėto vadovo principai lieka galioti, nebent šiose gairėse arba [paraiškų taisyklėse](#) pateiktos kitos instrukcijos.

Atliekant paraiškų kokybinį vertinimą, balai bus taikomi pagal standartinį modelį:

Maksimalus kriterijaus atitikimo balas	Vertinimo režiai			
	Labai gerai	Gerai	Pakankamai gerai	Silpnai
40	34–40	28–33	20–27	0–19
30	26–30	21–25	15–20	0–14
20	17–20	14–16	10–13	0–9
10	9–10	7–8	5–6	0–4

Ekspertai, vertindami bendrą paraiškos kokybę, turi skirti ypatingą dėmesį toliau nurodytiems aspektams:

- **Akreditacijos reikšmė atsižvelgiant į ilgąjį laikotarpį.** Nors kvietimas teikti paraiškas „Erasmus+“ akreditacijai gauti neužtikrina finansavimo skyrimo, tačiau toms organizacijoms, kurios bus akredituotos, akreditacija suteiks galimybę gauti finansavimą ilgą laiką – ir gauti dotacijas. Paraiškų kokybė turėtų būti vertinama atsižvelgiant į tai.
- **Atsakingas bendros kokybės slenkščio įvertinimas.** Minimalus reikalavimas – surinkti bent 50 proc. kiekvienam kriterijui skiriamų balų. Tačiau, kad paraiška būtų svarstoma dėl akreditacijos suteikimo, ji turi gauti bent 70 iš 100 balų bendrai.

Šis aukštesnis bendros kokybės slenkstis reiškia, kad sėkmingą paraiškos vertinimą nulemia būtent paraiškos kaip visumos kokybė. Skirtingi paraiškos skyriai ir elementai turi pasižymėti nuoseklumu ir sinergija. Prieš įvertindami paraišką teigiamu balu, ekspertai turi įsitikinti, ar paraiškoje organizacijai pavyko perteikti vientisą viziją, o ne tik atsakyti į atskirus klausimus.

- **Proporcingumas, kontekstualizavimas ir nediskriminavimas.** Svarbu vertinti paraiškoje pateikiamą informaciją būtent paraišką teikiančios organizacijos kontekste.

Atliepiant proporcingumo aspektą, ekspertai turėtų vengti tiesioginio skirtingo profilio organizacijų paraiškų palyginimo. Dviejų labai skirtingų organizacijų pateiktas panašus veiklos planas nebūtinai turi būti įvertintas vienodu balų skaičiumi.

Paraišką teikiančios organizacijos ankstesnė patirtis programoje, organizacijos dydis, veiklos plano trukmė ir keliamų tikslų skaičius turėtų būti vertinami labai atsakingai. Ekspertai turi vengti „daugiau yra geriau“ požiūrio (pvz., ilgesnis veiklos planas ar daugiau numatomų pasiekti tikslų negali automatiškai nulemti aukštesnio balo skyrimo).

Ekspertai, vertindami bet kurį iš minėtų aspektų, turi atsižvelgti į visą paraiškos turinį organizacijos veiklos kontekste. Geroje paraiškoje organizacija turi gebėti atspindėti realų savo pajėgumų, išteklių ir patirties vertinimą.

Ypač svarbu užkirsti kelią mažesnių ar menkesnių pajėgumų organizacijų diskriminacijai. Apsibrėždamos kryptingus tikslus pirmiems dvejiems–trejiems metams tokios organizacijos gali pateikti planus, turinčius labai didelę pridėtinę vertę tiek jų pačių plėtrai bei laipsniškam pajėgumų ir kompetencijų ugdymui, tiek ir visai sričiai.

- **Originalių, įtikinamų ir autentiškų paraiškų atpažinimas.** Ekspertai turėtų kritiškai įvertinti, ar paraiškoje pateikta informacija atspindi realų ir objektyvų organizacijų įsivertinimą, ar kasdienė organizacijų veikla siejasi su jaunimo sektoriaus ir akredituotoms organizacijoms keliamais tikslais.
- **Vertinimo balo reikšmė.** Kai akreditaciją gavusios organizacijos kreipsis dėl finansavimo, jų akreditacijos paraiškos vertinimo balas gali būti naudojamas kaip biudžeto paskirstymo formulio dalis. Dėl šios priežasties svarbu tiksliai paskirstyti balus, kad jie kuo geriau atspindėtų paraiškų kokybę.
- **Nepakankamos, nesusijusios ar nestructūruotos informacijos paraiškoje traktavimas.** Vertindami paraišką ekspertai remiasi informacija, kuri pateikiama paraiškos formoje. Paraiškos gali būti vertinamos žemesniu balu, jei pateiktuose atsakymuose nėra pakankamai informacijos, jei pateikiama informacija yra neaiški, silpnai pagrįsta ar neaktuali ir todėl negalimas tinkamas paraiškos ar kriterijaus vertinimas. Informacijos kiekis paraiškoje yra ribotas, todėl paraišką teikianti organizacija turi parodyti savo sugebėjimą atsirinkti esminę informaciją ir tinkamai ją pateikti.

3.2. Organizacijos profilio ir patirties aktualumas (20 balų)

Šiuo vertinimo kriterijumi yra siekiama įsitikinti, kad organizacijai suteikta akreditacija iš tikrųjų padės įgyvendinti kvietimo tikslus. Vertindami šį kriterijų ekspertai pirmiausia turi atsižvelgti į paraiškos skyriuje „Background“ pateiktą informaciją ir išanalizuoti, koku mastu organizacija veikia jaunimo srityje.

Tai, jog kriterijui skiriama 20 taškų, reiškia, kad ekspertai turi griežtai ir tiksliai įvertinti organizacijos atitikimą. Net jei iš kitų paraiškos dalių matoma, kad siūlomas veiklos planas yra gerai parašytas ir logiškai pagrįstas, ekspertai turi atsižvelgti į ilgalaikę akreditacijos svarbą. Dėl šios priežasties organizacijų, kurių veiklos aktualumas jaunimo sektoriuje ir

kvietimo kontekste kelia abejonių, paraiškos neturėtų perkopti šio kokybės kriterijaus atitikties slenksčio (50 proc. balų) ribos.

3.3. Strateginė plėtra (40 balų)

Paraiškoje aprašomi poreikiai, spręstini klausimai, planuojami tikslai ir veiklos turi būti orientuoti į teigiamo poveikio kūrimą – paraišką teikiančiai organizacijai, organizacijoms partnerėms, dalyviams ir jaunimo sričiai bendrai. Veiklos yra priemonės, padedančios patenkinti poreikius ir pasiekti užsibrėžtus tikslus. Ekspertai turėtų įvertinti veiklos planą atsižvelgdami į numatytus tikslus ir resursus tikslams pasiekti, taip pat į organizacijos dydį ir profilį.

Iškelti tikslai ir veiklos planas turi būti pakankamai ambicingi, bet kartu ir išlikti realistiški – būtina rasti tinkamą balansą siekiant realaus, pamatuojamo poveikio.

Tai yra glaudžiai susiję su proporcingumo samprata, kuri paaiškinta skyriuje „Bendrieji principai“. Nors vertinimo kriterijus aiškiai sutelktas į paraiškos formos dalį, ekspertai turi atsižvelgti į bendrą kontekstą, įvertinti informaciją pateiktą ir kitose paraiškos formos dalyse. Siūlomas mažesnis ar didesnis numatomų tikslų, veiklų ir dalyvių skaičius neturėtų automatiškai suteikti ar nesuteikti pranašumo. Koks yra tinkamas numatomų tikslų, veiklų ir dalyvių skaičius turėtų būti identifikuojama iš bendro paraiškos turinio.

Be kriterijaus bendrojo vertinimo, ekspertai turėtų atidžiai išnagrinėti kiekvieną planuojamą uždavinį. Jei paraiška bus patvirtinta, bendra organizacijos pažanga bus vertinama atsižvelgiant į įgyvendintas uždavinius ir veiklas. Todėl kiekvienas išsikeltas uždavinys turi būti pakankamai aiškiai ir konkrečiai prisidedantis prie tikslo.

Ekspertai gali rekomenduoti sumažinti veiklų ir (arba) dalyvių skaičių (visose arba kai kuriose kategorijose ir metų planuose), jei mano, kad siūlomas skaičius yra neproporcingai didelis palyginus su išsikeltais uždaviniais arba organizacijos pajėgumais ir turimais ištekliais. Jei paraiškoje pastebimas neproporcingumas, tai turėtų atsispindėti šio akreditacijos skyrimo kriterijaus vertinimo bale. Ekspertai taip pat gali rekomenduoti atidėti dalį numatytos veiklos ar išbraukti veiklos tipą iš veiklos plano, jei paraiškoje organizacija neatskleidžia, jog turi tinkamą supratimą apie tos veiklos ypatumus ir priemones, kaip ją įgyvendinti kokybiškai.

Ekspertai taip pat turėtų atsižvelgti į numatomas metinio veiklų skaičiaus tendencijas per tam tikrą laiką. Laiko aspektas yra ypač svarbus mažiau patirties programoje turinčioms organizacijoms, kurioms projekto įgyvendinimo pradžioje gali prireikti laiko mokymuisi.

Organizacija turėtų gebėti parodyti, o ekspertai įvertinti, kad akreditacija yra traktuojama ne tik kaip būdas supaprastintai gauti lėšų, bet ir kaip organizacijos veiklos dalis, kuria siekiama nuolatinio vystymosi ir kompetencijų kėlimo.

Ekspertai turėtų įvertinti organizacijos požiūrį į įtraukties ir įvairovės aspektus, įskaitant, iniciatyvias, kokybiškas ir veiksmingas priemones kryptingai įtraukti mažiau galimybių turinčius jaunos žmones ir (arba) užtikrinti įvairovės principus. Taip pat organizacijos indėlį į „Erasmus+“ programos įgyvendinimą ir žinomumo didinimą.

Vertindami šį kriterijų ekspertai taip pat turėtų atsižvelgti į tai, kiek organizacija planuoja atliepti pagrindines naujojo programos etapo temas – aplinkos tvarumą ir įvairių išmaniųjų, skaitmeninių įrankių bei metodų naudojimą.

3.4. Valdymo ir koordinavimo kokybė (40 balų)

Pagrindinis šio kriterijaus tikslas yra nustatyti, ar pareiškėjai gali įgyvendinti aukštos kokybės mokymosi veiklas pagal „Erasmus+“ jaunimo srities kokybės standartus.

Paraiška turėtų parodyti, kad siekiant kokybiškai įgyvendinti veiklos planą ir užsibrėžtus tikslus pasitelkiamos veiksmingos priemonės ir tam skiriami tinkami išteklių. Kaip ir kalbant apie ankstesnį kriterijų, ekspertai turėtų atkreipti ypatingą dėmesį į proporcingą vertinimą, nes išteklių įsipareigojimams įgyvendinti gali skirtis priklausomai nuo pareiškėjo tikslų ir numatomo veiklos bei dalyvių skaičiaus. Ekspertai taip pat turėtų įvertinti pareiškėjo priimtų įsipareigojimų realumą, patikimumą, atsižvelgdami į aprašytas veiklos tęstinumą užtikrinančias priemones, ir organizacijos vadovybės įsitraukimo lygį į veiklos programos įgyvendinimą.

Partnerių identifikavimo ir įtraukimo būdas turėtų būti tinkamas užmegzti kokybišką partnerystę ir pasiekti tinkamą organizacijų bendradarbiavimo bei įsipareigojimų lygį. Ekspertai taip pat turėtų įvertinti, ar partnerių profilis ir patirtis atitinka nustatytus tikslus ir ar organizacija pritrauks bendradarbiavimui naujų ar mažiau patirties „Erasmus“ programoje turinčių organizacijų.

Organizacija turėtų numatyti veiksmingas procedūras, užtikrinančias dalyvių apsaugą ir saugumą bei tinkamą palaikymo lygį prieš veiklas, jų metu ir po jų. Ekspertai turėtų įvertinti tokių priemonių tinkamumą atsižvelgdami į veiklos planą ir dalyvius.

Organizacijai reikėtų turėti aiškų metodą ir konkrečias veiklas galimų rizikų nustatymui ir konfliktų valdymui, taip pat veiklų kokybės stebėjimui ir pažangos siekiant užsibrėžtų tikslų vertinimui.

Organizacija turėtų parodyti, jog gerai išmano dalyvavimu grindžiamus mokymosi metodus, geba taikyti juos visose veiklose ir užtikrinti tvirtą mokymosi aspektą. Ekspertai taip pat turėtų įvertinti numatytas priemones, skirtas užtikrinti dalyvių gebėjimą įsivardinti ir įsivertinti naujai išmokus dalykus, juos įtvirtinti.

Kokybinis planas, skirtas veiklų rezultatų sklaidai, turi būti kruopščiai aprašytas.